

P
26-9-24

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Algemene
Fiscale Politiek

TER INFORMATIE

Aan
De staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Persoonsgegevens

nota

Fiscale strategische agenda

Datum
25 september 2024

Notanummer
2024-0000460114

- Bijlagen**
1. Conceptbrief
 2. Conceptbijlage
 3. Eerdere nota's
 4. Brief met wijzigingen

Aanleiding

De brief is aangepast zoals met u besproken op 23 september (nota AFP 454363).

Beslispunten

Gaat u akkoord met verzending van bijgevoegde conceptbrief naar de Tweede Kamer? Als u akkoord bent, kunt u de brief ondertekenen.

Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de bijgevoegde eerdere nota's (bijlage 3) en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- De belangrijkste wijziging is de structuur. Dit is met name terug te zien in de inleiding. De structuur is als volgt:
 - Inleiding
 - Prioriteit 1: een Belastingdienst die klaar is voor de toekomst
 - Prioriteit 2: box 3 in rustiger vaarwater
 - Prioriteit 3: voorbereiden wetgeving voor een hervorming van het belasting- en toeslagenstelsel
 - Randvoorwaarden: goede wetgeving die juridisch houdbaar, doenlijk en uitvoerbaar is; het spreiden van wetgeving in de tijd
 - Voortgang op andere fiscale onderwerpen
 - Conclusie
 - Bijlage: wetgevingsplanning
- Ook uw tekstuele opmerkingen zijn verwerkt. Een versie met wijzigingen is bijgevoegd (bijlage 4).

moete brief geworden
- Acam wakt!
- complimenten
- paar kleine laatste wijzigingen (spelen voor uch)

Toelichting

Communicatie

We zetten in op proactieve communicatie via *social media*. U ontvangt hiervoor separaat een voorstel. U wordt ook separaat geïnformeerd over de media-aanpak.

Politiek/bestuurlijke context

Met de brief maakt u duidelijk waar - binnen de kaders van het Hoofdlijnenakkoord en het regeerprogramma - uw prioriteiten liggen. U kunt de brief naar verwachting gebruiken als kapstok in toekomstige Kamerdebatten,

bijvoorbeeld tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen op 2 en 3 oktober
aanstaande.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Doc nr.	Datum	Titel doc.
1	3-7-2024	Nota-stasFB-Kamerbrief strategische agenda
2	12-8-2024	Nota-stasFB-Fiscale strategische agenda
3	11-9-2024	Nota-stasFB-Fiscale strategische agenda
4	20-9-2024	Nota-stasFB-Fiscale strategische agenda

TER BESPREKING VRIJDAG 5 JULI 10-11 UUR

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

**Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Algemene
Fiscale Politiek**

nota

Kamerbrief strategische agenda

Persoonsgegevens

Aanleiding

Graag bespreken we met u de gedachte om een Kamerbrief te sturen met uw strategische agenda voor deze kabinetsperiode.

Datum

3 juli 2024

Notanummer

2024-0000371351

Bijlagen

1. FBUA 2024

Bespreekpunten

Onderwerpen om te bespreken:

- Het doel van de brief. Een brief met uw agenda geeft duidelijkheid aan het parlement over wat zij van u mogen verwachten en geeft u de kans om uw eigen verhaal te vertellen en daar het gesprek over aan te gaan met het parlement.
- Relatie met andere stukken. De relatie met andere aanstaande stukken moet in ogenschouw worden genomen, zoals het regeerprogramma en de miljoenennota. Uw brief kan een uitwerking zijn van de afspraken in het regeerprogramma. Daarnaast kan de brief onderwerpen bevatten waar u naast, maar wel in samenhang met, het regeerprogramma aan wilt werken. Het hoofdlijnenakkoord (HLA) zegt op een aantal fiscale thema's niets, wat de mogelijkheid biedt om een visie uit te dragen, bijvoorbeeld op box 3.
- Timing van een brief. Op z'n vroegst en bij voorkeur op Prinsjesdag (17 september), of anders voor de Algemene Financiële Beschouwingen (mogelijk op 2 en 3 oktober) en uiterlijk voor de parlementaire behandeling van het Belastingplanpakket (vanaf tweede helft oktober).
- Afbakening. We adviseren de uitvoering integraal onderdeel te laten zijn van uw strategische agenda. De uitvoering is immers cruciaal voor het beleid en voor de dienstverlening die burgers en bedrijven ervaren. Niet alles kan en niet alles kan tegelijkertijd. Hierbij is het belangrijk ook de generieke maatregelen en de internationale/Europese context mee te nemen voor een totaalbeeld en de afwegingen die dit geeft. Zie als voorbeeld de bijgevoegde fiscale beleids- en uitvoeringsagenda 2024. Prioriteiten en ontwikkelingen in de uitvoering komen daarnaast uitgebreider aan bod in de jaarlijkse Stand van de uitvoering -van de Belastingdienst en Douane- en de jaarplannen van Belastingdienst en Douane.
- Structuur. We adviseren u te kiezen voor een thematische indeling, die u in toekomstige debatten als kapstok kunt gebruiken. Dit is ook de structuur die is toegepast bij fiscale beleids- en uitvoeringagenda's onder vorige kabinetten. De volgende pagina's beschrijven een aantal mogelijke thema's. Deze thema's zijn afgeleid uit het HLA, aangevuld met een aantal lopende dossiers die niet in het HLA zijn benoemd. Het is nadrukkelijk bedoeld ter inspiratie en ter

informatie voor de bespreking. De uitvoerbaarheid van de (samenloop) van diverse maatregelen is ook nog niet gezien.

- Het vervolgproces voor deze brief kan nader worden ingevuld nadat u uw wensen over deze brief kenbaar heeft gemaakt, en zodra er meer duidelijk is over het proces van het regeerprogramma.

Thematische structuur

U kunt bijvoorbeeld starten met een visie op de doelen van belastingheffing (financieren overheid, herverdelen, beprijzen), criteria (doeltreffend, doelmatig en neutraal) en de randvoorwaarden (doenlijk, uitvoerbaar, rechtmatig) van het belastingstelsel. Daaruit vloeien dan uw prioritaire beleidsthema's voort. Een aantal mogelijke thema's zijn:

1. Kwalitatief goede en uitvoerbare wetgeving

Uit het HLA:

- "Regeldruk wordt tegengegaan door het adviescollege toetsing regeldruk en de uitvoeringsinstanties van meet af aan te betrekken bij het bedenken van beleid en wetgeving."

Deze paragraaf kan bijvoorbeeld de volgende noties bevatten:

- Eenvoud en doenlijkheid. Ook bijvoorbeeld duidelijkheid voor echte zelfstandigen en dus ook voor niet-echte-zelfstandigen (VBAR, aflopen handhavingsmoratorium).
- Zorgvuldige wetgeving is ook belangrijk voor stabiliteit.
- Wetgeving vaart niet te scherp aan de wind; hersteloperaties door gerechtelijke uitspraken in nadeel van staat doen het vertrouwen in de overheid geen goed.

2. Belang van de uitvoering

- De basis voor de Belastingdienst moet op orde komen en blijven. Er is een grote wervingsopgave, de modernisering van de ICT moet afgemaakt worden en om te voldoen aan de AVG is een beoordeling van alle in productie zijnde bedrijfsprocessen op compliantie nodig. Hierbij is stabiele financiering essentieel.
- Er is in het Meerjarenportfolio (MJP), de langetermijnplanning van ICT-projecten bij de Belastingdienst, ruimte gemaakt voor modernisering. In het MJP hebben de noodzakelijke modernisering binnen de verschillende ketens en de voorgenomen beleidswijzigingen op dit moment voldoende ruimte. Het is belangrijk dat de modernisering voorrang behoudt op nieuwe wet- en regelgeving (zeker als het structuurwijzigingen betreft). Voor de meeste ketens is de planning om het overgrote deel van de technische schuld in 2026 opgelost te hebben.
- Het is naast de transformatie die in dienstverlening wordt gemaakt (burgers en bedrijven centraal) van belang om de uitvoerings- en handavingsstrategie van de Belastingdienst te blijven benadrukken. De Belastingdienst wil dat mensen zoveel mogelijk uit zichzelf hun verplichtingen nakomen, zonder kostbare, dwingende acties en daarmee de compliance op hoog niveau blijft. Hierbij kan ook het belang van de aanpak van ondermijning worden benadrukt.
- Ook kunt u aangeven dat u aandacht wilt besteden aan de vraag hoe belastinginning in de toekomst wordt vormgegeven, ook in relatie tot stelselherzieningen, taxation 3.0 en compliance by design.

3. Werk moet lonen, inkomenszekerheid en bestaanszekerheid

Uit het HLA:

- "Meer werken" moet ook betekenen "dat mensen erop vooruitgaan, met specifieke aandacht voor werkenden met een middeninkomen". De bedoeling is "lastenverlichting" die "duidelijk zichtbaar is", "bijvoorbeeld een derde belastingschijf".¹
Toelichting: voor de meeste werkenden is meer werken lonend. Voor 80% van de werkenden is de marginale druk lager dan 60%. Dat meer werken voor een deel van de werkenden nauwelijks loont, komt door de stapeling van belastingen en (de afbouw van) toeslagen.
- "Maatregelen die gericht zijn op zekerheid en meedoen op de arbeidsmarkt, die niet verder nivelleren en tegelijkertijd (kinder-)armoede in Nederland voorkomen." *Toelichting: volgens de Commissie sociaal minimum is voor sommige huishoudens, waaronder huishoudens met kinderen, het besteedbaar inkomen niet voldoende om rond te komen en mee te doen. Daarnaast leiden toeslagen tot financiële onzekerheid vanwege het risico op terugvorderingen.*
- "Inkomensondersteunende regelingen van de landelijke en gemeentelijke overheid, zoals de toeslagen" zijn "te ingewikkeld", "werken tegen elkaar in" en zijn "niet te doorgronden".
"Stapsgewijs wordt gewerkt aan verbeteringen in de sociale zekerheid, fiscale regelingen en de toeslagen, zodat werken meer loont. Wetgeving wordt voorbereid voor een hervorming van het toeslagen- en belastingstelsel." Toelichting: het geheel aan regelingen is voor mensen niet te doorgronden. Dat draagt bij aan bestaansonzekerheid (door niet-gebruik), inkomensonzekerheid (door het risico op onverwachte terugvorderingen) en onzekerheid over de vraag of (meer) werken loont.
- In uw hoorzitting gaf u aan dat het tijd is om knopen door te hakken. Een herziening vergt een lange adem en heeft ook nadelen (zoals negatieve en positieve statische koopkrachteffecten). In uw brief kunt u een proces/planning beschrijven om samen met uw collega-bewindslieden en het parlement tot besluitvorming te komen over een hervorming van het toeslagen- en belastingstelsel.
- Ook kunt u een aantal eerste stappen benoemen. Voor de augustusbesluitvorming werken we varianten uit voor concrete invulling van een aantal maatregelen uit het HLA aansluitend bij de doelen die in het HLA worden genoemd. Daarbij dient ook specifiek naar de uitvoering gekeken te worden. Het gaat om de volgende maatregelen:
 - Koopkracht en lastenverlichting voor werkende middeninkomens (#1)
 - Envelop groepen in de knel [lastenmaatregel] (#3)
 - Terugdringen armoede: hoger kindgebonden budget (#4)
 - Terugdringen armoede: verhogen huurtoeslag (#5)

¹ Door het loslaten van het gelijkstellen van de tarieven in de bestaande 1^e en 2^e schijf, waardoor de drie schijven weer zichtbaar worden.

- Envelop gerichte lastenverlichting burgers (#6c1)
- Compensatie burgers (inkomstenbelasting) (#6c2)
- Daarnaast is er een ambtelijke verkenning gestart naar hoe het belastingstelsel (in bredere zin) eruit zou kunnen zien op langere termijn (2040). Hier kunt u in uw brief naar verwijzen.

4. Rechtsbescherming en menselijke maat (deze onderwerpen kennen een nauwe samenhang met de toeslagen en dus de portefeuille van uw collega staatssecretaris)

Uit het HLA:

- "We zien een overheid die een baken van betrouwbaarheid is voor alle Nederlanders. Mensen die rechtszekerheid en goed bestuur verdienen."
- "Er komt een recht op vergissen. Een enkele fout kan niet langer een burger diep in de problemen duwen. Aanmanings- en incassokosten van de overheid gaan fors omlaag."

Eventuele extra onderwerpen:

- U kunt bijv. ingaan op het belang van de inzage in het fiscaal dossier (amendement-Omtzigt cs) en uw vervolgaanpak daarvan. De wetwijziging heeft een grote impact op de Belastingdienst (personele capaciteit en ICT). De manier waarop inzage in het fiscaal dossier wordt georganiseerd zal een aandachtspunt blijven, en vraagt om keuzes.
- De huidige percentages van belasting- en invorderingsrente (BIR) zijn niet meer in lijn met de oorspronkelijke beleidsdoelen en worden in de maatschappij en politiek als te hoog ervaren. Daarnaast heeft de afdeling Advies van de Raad van State zich meermaals kritisch uitgelaten over de gefragmenteerde aanpak van de BIR-problematiek in de afgelopen jaren. Aan de Kamer is hierover onlangs een studie verstuurd; dit kan nader worden ingevuld met uw beleidsvisie.
- U kunt ingaan op het belang van de verduidelijking van de regels over wat wel mag en wat niet mag op het gebied van het gebruik van gegevens voor profilering en geautomatiseerde besluitvorming (voorkomen van discriminatie)
- In februari 2024 is het onderzoeksrapport inzake de werking van de informatiebeschikking aan de Tweede Kamer toegezonden. De informatiebeschikking raakt sterk aan de fiscale rechtsbescherming van burgers en bedrijven. Uit het onderzoeksrapport komt naar voren dat er verschillende knelpunten in het huidige regime zitten.
- Onafhankelijke belangenbehartiger voor Belastingplichtigen en Toeslaggerechtigden die die burgers en (kleine) ondernemers helpt die zijn vastgelopen bij hun belasting- en toeslagzaken. Het doel is dat de Belangenbehartiger formeel start eind 2024; recent is het advies van de Kwartiermaker naar de TK gestuurd wat omarmd is door het vorige kabinet.

5. Ondernemings- en vestigingsklimaat (zie ook onderdeel 10 met de internationale/EU-dimensie hiervan)

Uit het HLA:

- "Bezien wordt of en zo ja, welke fiscale voordelen onder de extraterritoriale kostenregeling (ETK-regeling) worden versoerd." De evaluatie van de ETK-regeling en 30%-regeling is inmiddels verschenen. Uw agenda kan de keuzes van het kabinet beschrijven, indien het kabinet hier in augustus over besluit. T.a.v. de 30%-regeling heeft de Eerste Kamer bij de motie Geerdink/Moonen verzocht om op basis van de evaluatie met een alternatief voorstel in het Belastingplan 2025 te komen dat minder schadelijk uitpakt voor de economie dan de recente versoering door het amendement-Omtzigt.
- "Verbetering van het vestigingsklimaat staat voorop. Hierbij wordt ook gekeken naar fiscale maatregelen. Recente lastenverzwaringen voor ondernemers, verhoging van de energiebelasting en vermogen die zijn aangekondigd sinds Prinsjesdag worden deels teruggedraaid." U kunt beschrijven hoe u wilt werken aan een verbetering van het vestigingsklimaat naast de in het HLA concreet genoemde maatregelen:
 - Terugdraaien afschaffen inkoop eigen aandelen (#13)
 - Terugdraaien verlagen mkb-winstvrijstelling (#14)
 - Terugdraaien verhogen 3^e, 4^e, 5^e schijf EB aardgas (#15)
 - Terugdraaien verhoging naar 33% van box 2 (#16)
 - Verlagen tarief box 3 (#17)
 - Verlagen 1^e en 2^e schijf EB aardgas (#19)
 - Renteaftrekbeperking Vpb van 20% naar 25% (#20)

Eventuele extra onderwerpen:

- Kabinetsreactie evaluatie innovatiebox. De innovatiebox is een fiscale regeling in de vennootschapsbelasting om innovatie en het vestigingsklimaat te stimuleren. De regeling is onder het vorige kabinet geëvalueerd. Vanwege de demissionaire status heeft het vorige kabinet geen besluit genomen over de opvolging van de evaluatie.

6. Klimaat, milieu en gezondheid

Uit het HLA:

- "Met ingang van het jaar 2028 wordt een circulaire plastic heffing ingevoerd."
- "Een gedifferentieerde vliegbelasting naar afstand wordt ingevoerd. Vluchten over lange afstanden worden meer belast omdat deze meer uitstoot hebben."

Eventuele extra onderwerpen:

- Betalen naar gebruik bij automobilititeit. Betalen naar gebruik (BNG) is na de val van het Kabinet Rutte IV door de Tweede Kamer controversieel verklaard. Het nieuwe kabinet zal zich expliciet moeten buigen over de vraag of, en zo ja, hoe het verder wil met BNG. Het niet doorvoeren van Betalen naar Gebruik zal ten

opzichte van de Klimaat- en EnergieVerkenning (KEV) 2023 leiden tot een tegenvaller bij de CO2-reductie. Ook is BNG onderdeel van het Herstel en Veerkrachtplan. Bij het niet doorvoeren van BNG kan daarom de EU besluiten Nederland te korten uit het herstel- en veerkrachtfaciliteit. Deze korting kan oplopen tot maximaal €600 mln.

- Verbruiksbelasting e-sigaretten. Bij de behandeling van het Belastingplan 2024 is de motie Van Weyenberg c.s. aangenomen, waarin het kabinet verzocht wordt om vóór de zomer van 2024 een wetsvoorstel voor een nationale belasting op e-sigaretten in te dienen bij de Tweede Kamer. Het vorige kabinet heeft op 28 juni de Kamer geïnformeerd dat een wetsvoorstel nu niet raadzaam is.
- Verbruiksbelasting alcoholvrije dranken. In beide Kamers zijn diverse moties aangenomen die het kabinet oproepen een wetsvoorstel voor een gedifferentieerde verbruiksbelasting in te dienen. Op basis van de contourenbrief ligt de bal nu bij de Kamer om te komen met een breed gedragen voorstel op basis van deze brief.

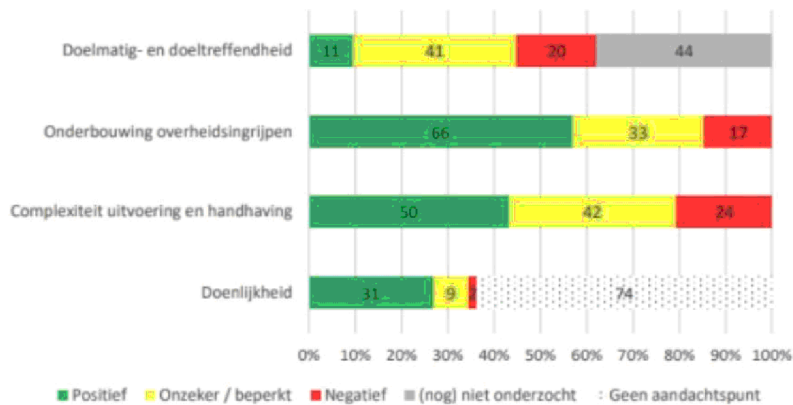
7. Box 3: hersteloperatie en toekomstig stelsel

- Het onderwerp is niet genoemd in het HLA. Duidelijk mag zijn dat besluitvorming nodig is over het wetsvoorstel voor het toekomstige stelsel dat voor advies bij de Raad van State ligt, over een nieuwe hersteloperatie na de uitspraken van het Hoge Raad en over de budgettaire dekking. U wordt hier separaat over geïnformeerd.

8. Aanpak fiscale regelingen en constructies

Uit het HLA:

- "Om de doelmatigheid van het fiscale stelsel te vergroten en het stelsel verder te versimpelen worden in de kabinetsperiode verdere stappen gezet op het afbouwen van (negatief geëvalueerde) fiscale regelingen en het aanpakken van onbedoelde constructies. Het uitgangspunt bij negatief geëvalueerde fiscale regelingen is dat deze worden afgeschaft, of versoerd."
- "Stelpost fiscale regelingen en constructies afbouwen" (€ 250 mln, #57)
- Het ambtelijk rapport *Aanpak fiscale regelingen* dat op 11 juli 2023 is gepubliceerd onderzoekt 116 fiscale regelingen en laat zien dat maar 11 van de regelingen duidelijk doelmatig zijn (61 niet of matig, en 40 zijn hier nog niet op geëvalueerd). Ook is een deel van de regelingen ingehaald door de tijd (geen onderbouwing overheidsingrijpen meer) of erg complex voor de Belastingdienst of belastingplichtige (doenlijkheid).

- Vereenvoudiging van het belastingstelsel is mogelijk door aanpassen of afschaffen van fiscale regelingen, waarbij het voor de hand ligt om te kijken naar regelingen met negatieve scores.
- Ter opvolging van het rapport uit de zomer 2023 is er een ambtelijk vervolgtraject gestart samen met de beleidsdepartementen, gericht op vereenvoudiging door het aanpassen of afschaffen van fiscale regelingen. Binnen dit traject:
 - Zijn mogelijke beleidsmaatregelen voor regelingen die negatief scoren in kaart gebracht
 - Wordt onderzoek gestart naar concrete beleidsopties voor de negatief scorende regelingen waar nu geen maatregelen voor voorhanden zijn
- Ook zijn recent diverse regelingen negatief geëvalueerd en zonder inhoudelijke kabinetsreactie met de Kamer gedeeld.
- Relevante maatregelen uit het HLA:
 - "Afschaffen verlaagd btw-tarief logies - uitgezonderd kampeerterrainen" (#53)
 - "Afschaffen verlaagd btw-tarief culturele goederen en diensten - uitgezonderd bioscopen en dagrecreatie" (#55)
 - "Afschaffen salderingsregeling voor klein verbruikers (met ingang van 2027 in één keer)" (#58)
 - "Beperken giftenaftrek IB en Vpb en geven uit de vennootschap" (#59)
 - Andere kant op: "Herinvoeren gebruik rode diesel voor landbouw" (#8)

9. Aanpak van belastingontwijking

- Over dit thema staan geen passages in het HLA. Op dit onderwerp is de afgelopen jaren veel vooruitgang geboekt, zowel internationaal als nationaal. U kunt aangeven dat het kabinet inzet op een succesvolle implementatie van de herziening van het internationale belastingstelsel (Pijler 1 en 2).
- U zou kunnen aangeven dat het kabinet de aanpak internationaal en Europees wil voortzetten, bijvoorbeeld met de aanpak van misbruik van doorstroomvennootschappen (brievenbusmaatschappijen), en afspraken over informatie-uitwisseling tussen belastingdiensten.

- U kunt hier ook ingaan op wat u in dit opzicht verwacht van bedrijven en belastingadviseurs in het kader van hun maatschappelijke rol.
- U kunt bijvoorbeeld aangeven dat u wilt inzetten op een internationale aanpak van zeer vermogende individuen, conform Kamermoties.

10. Vestigingsklimaat: internationale en Europese inzet

Uit het HLA:

- “Geen nieuwe nationale koppen op Europees beleid; daar waar mogelijk bestaande koppen, die zorgen voor extra regeldruk, schrappen.”
- U kunt bijvoorbeeld aangeven dat grensoverschrijdende problemen het beste met een internationale of Europese aanpak kunnen worden bestreden. Dit kabinet zal uit het oogpunt van ondernemingsklimaat echter geen nationale koppen zetten op de Europese aanpak.
- Belastingverdragen zijn belangrijk voor het Nederlandse investerings- en vestigingsklimaat. Het actualiseren en onderhouden van het verdragennetwerk is daarom cruciaal.
- U kunt ook aangeven voor welke thema’s Nederland zich internationaal en Europees wil inzetten. Bijvoorbeeld:
 - global mobility: o.a. verbeteren positie grenswerkers, verbeteren regels rondom virtuele werkers en digital nomads, aanpak schadelijke concurrentie met expat regelingen;
 - decluttering CIT: versimpelen/opschonen van de Vpb vanwege sterk toegenomen administratieve lasten en overlappende antimisbruikbepalingen;
 - tax administration 3.0: digitale transformatie van Belastingdiensten wereldwijd. Een majeure werkstroom waar ook veel fundamentele aspecten aanzitten zoals relatie overheid – burger.

Deze drie thema’s staan op de toekomstige OESO-agenda die naar verwachting meer aandacht zal krijgen na afronding van pijler 1 en 2. Deze onderwerpen zijn belangrijk voor het NLs bedrijfsleven.

- Een aanvullend onderwerp dat u kunt opnemen is dat de fiscaliteit een belangrijke rol kan spelen in het verbeteren van het EU-concurrentievermogen.
- Dit thema kan eventueel ook (deels) worden verweven met andere thema’s, bijvoorbeeld (of met name) met ondernemings- en vestigingsklimaat, aanpak belastingontwijking en klimaat.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

[Handwritten signature]
14-8-24

TER BESPREKING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Algemene
Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

nota

Fiscale strategische agenda

Datum

12 augustus 2024

Notanummer

2024-0000401997

Bijlagen

1. Conceptbrief

Aanleiding

Op 5 juli bespraken wij met u de opzet van een fiscale strategische agenda. Op donderdag 15 augustus staat een vervolgbespreking gepland. In bijlage vindt u de conceptbrief.

Voor alle onderdelen van de brief geldt dat deze nog geactualiseerd kunnen worden nadat de uitkomsten van de augustusbesluitvorming en de teksten van het regeerprogramma rond zijn.

Bespreekpunten

- Graag bespreken wij met u de timing van de brief en of de brief aansluit bij uw wensen wat betreft de onderwerpen en politieke doelstelling.
- De inleiding van de brief benoemt drie hoofdambities: 1) de Belastingdienst klaarmaken voor de toekomst; 2) robuuste regelgeving voor box 3; en 3) het voorbereiden van wetgeving voor een herziening van het belasting- en toeslagenstelsel. Kunt u zich daarin vinden?
- De brief zoekt een balans in detailniveau tussen concrete acties en de grote lijnen passend bij een strategische visie. Hoe vindt u de balans tussen detail en hoofdlijnen? Zijn er onderwerpen die u meer of juist minder de aandacht wilt geven?
- Onder informatiepunten vindt u enkele punten die wij graag bij u onder de aandacht brengen.

Informatiepunten

Hieronder vindt u enkele punten bij enkele paragrafen die wij graag bij u onder de aandacht brengen:

1. Goed bestuur

- Een belangrijk vraagstuk bij het richting geven aan het thema goed bestuur is de mate van prioriteit (inclusief tijd en middelen) die gegeven wordt aan deze omvangrijke opdracht voor de Belastingdienst. Dit is bijvoorbeeld de personele continuïteit, modernisering IV, inspelen op ontwikkelingen zoals AI, fiscaal beleid, horizontale wetgeving (denk aan recht op vergissen, aanmanings- en incassokosten van de overheid, bereikbaarheid overheidsorganisaties), verbetering dienstverlening. Goed bestuur vergt een goede implementatie hiervan (doen wat we beloven). Dit zal ook komende jaren prioritering vergen bij de Belastingdienst. In de

voorliggende versie van de strategische agenda wordt dit vooral beschrijvend weergegeven. U kunt ook kiezen voor een duidelijkere onderlinge prioritering van verschillende elementen van de opdracht voor de BD, zodat meer richting gegeven wordt.

- In onderdeel 1.1 vragen we ook aandacht voor het feit dat maatwerk en zorgvuldigheid ook capaciteit gaan vragen in de uitvoering. Graag bespreken we hoe u tegen de huidige formuleringen op dit gebied aankijkt.
- In onderdeel 1.1 over kwalitatief goede en uitvoerbare wetgeving wordt de eigenwoningregeling genoemd. In navolging op het Bouwstenen-rapport en aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer wordt er, om de toekomstbestendigheid van het stelsel te verbeteren, onderzoek gedaan naar drie onderdelen van de eigenwoningregeling: de 30-jaarstermijn, de fiscale aflossingseis en de onderbouwing van het eigenwoningforfait. In 2031 loopt de maximale aftrektermijn van 30 jaar af voor leningen die zijn aangegaan vóór 2001. Het handhaven van de 30-jaarstermijn is per 2031 niet handhaafbaar voor de Belastingdienst. De daarmee samenhangende risico's en onzekerheden worden in kaart gebracht en oplossingen worden onderzocht. Wij brengen dit onderzoek expliciet onder uw aandacht omdat in het hoofdlijnenakkoord aangegeven staat dat de positie van de eigenwoningregeling ongewijzigd blijft. Het onderzoek zelf heeft als doel om scenario's te onderzoeken hoe **na** deze regeerperiode kan worden geborgd dat de eigenwoningregeling houdbaar en uitvoerbaar blijft. Met BZK zal nog afstemming plaatsvinden over de precieze vormgeving en timing van het onderzoek.
- De concepttekst stelt voor om tevens een meerjarige wetgevingskalender bij te voegen. Deze is momenteel in ontwikkeling.
- In onderdeel 1.4 over de aanpak van belastingontwijking is ook het thema zeer vermogende personen opgenomen omdat zij net als multinationale ondernemingen in staat zijn gebruik te maken van verschillen in nationale belastingstelsels. Dit thema staat zowel internationaal (oa G20, OECD) als bij de Kamer in de aandacht. We willen graag met u van gedachten wisselen over dit dossier en wat uw ambities zijn zodat wij dit blokje verder kunnen aanvullen. U hebt zelf ook bij gelegenheid aangegeven hierover van gedachten te willen wisselen.

2. Bestaanszekerheid, inkomenszekerheid en werken moet lonen

- Dit hoofdstuk bevat de invulling van de augustusbesluitvorming rondom de envelop groepen in de knel en koopkracht, en de stappen die het kabinet zet voor de herziening belasting- en toeslagenstelsel.
- NB: u ontvangt een aparte nota waarin de keuze hoe breed we de herziening van het belasting- en toeslagenstelsel oppakken wordt voorgelegd.
- De herziening van het belasting- en toeslagenstelsel valt ook onder de verantwoordelijkheid van stasT&D. StasT&D is nog niet betrokken bij deze brief en het presenteren van de ambitie in deze brief. Na het overleg op 15/8 wordt zij betrokken, en vernemen we haar wensen.

3. Box 3

- Voor het rechtsherstel is benoemd dat het kabinet de ambitie heeft om op een geordende wijze – via het formulier opgaaf werkelijk rendement – belastingplichtigen hun geld terug te geven als zij daar recht op hebben.

- Voor de toekomst is benoemd dat het kabinet doorgaat met het vervangen van het huidige forfaitaire stelsel met het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 als basis. U wordt in een separate notitie geïnformeerd over de gevolgen van de hersteloperatie voor de invoering van het toekomstige stelsel en eventuele alternatieve scenario's voor de invoering.

Toelichting

- Beschreven is dat forfaitair stelsel met een tegenbewijsregeling, zoals nu de situatie is na de arresten van de Hoge Raad van 6 juni 2024 niet het gewenste eindbeeld is omdat in een dergelijk stelsel alleen rekening wordt gehouden met de werkelijkheid als de rendementen lager zijn dan het forfait. Een dergelijk stelsel sluit niet aan bij het draagkrachtbeginsel en het rechtvaardigheidsgevoel van mensen en heeft boven jaarlijks forse negatieve budgettaire gevolgen.
- Verder is vermeld dat het perfecte stelsel niet bestaat en zijn de nadelen van een heffing over het werkelijk rendement beschreven, zoals toename van de complexiteit voor een deel van de belastingplichtigen en druk op de uitvoering door de Belastingdienst in het toezicht en de handhaving.
- De paragraaf over box 3 sluit af met vermelden van het brede maatschappelijke draagvlak voor een heffing over werkelijk rendement en dat het kabinet, ondanks de genoemde nadelen, doorgaat met het vervangen van het huidige forfaitaire stelsel met het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 als basis.

4. Ondernemings- en vestigingsklimaat

- In de augustusbesluitvorming zal worden gesproken over aanpassingen in de 30%-regeling. De uitkomst van deze besluitvorming kan worden verwerkt in dit onderdeel.

5. Beprijzing: klimaat, milieu en gezondheid

- Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van de voorgenomen maatregelen op klimaat, autobelastingen en gezondheid.

6. Aanpak fiscale regelingen en constructies

- De teksten over aanpak van fiscale regelingen kent nog de nodige PM'en wat betreft de concrete maatregelen. Het gaat hier om 1) de concrete invulling van de taakstelling van 250 miljoen, 2) de maatregelen die worden genomen als dekking van de gevolgen van uitspraken box 3 en Sondervedmogen en 3) maatregelen ter dekking van een mogelijk andere invulling van HLA-maatregelen. Deze pm'en kunnen na augustusbesluitvorming worden ingevuld.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

Handwritten notes in red and blue ink: "11-9-24 1019 45 11 uur" and a signature.

Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken
Directie Algemene Fiscale Politiek

tecinb

TER BESPREKING MET STAS&B 16 SEPTEMBER - 11.45 UUR

Aande minister van Financiën

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Persoonsgegevens

nota

Fiscale strategische agenda

Datum
11 september 2024

Notanummer
2024-0000439252

Bijlagen
1. Conceptbrief

Aanleiding

Op 16 september bespreken we met u (stasFenB) de conceptbrief Fiscale strategische agenda 2024-2028. Dit is de derde en volgens planning laatste bespreking. Uw opmerkingen uit de vorige bespreking op 15 augustus zijn in het nieuwe concept verwerkt. Waar nodig is de brief ook in lijn gebracht met het regeerprogramma en de augustusbesluitvorming. Zie de toelichting voor de belangrijkste wijzigingen.

U (minister) ontvangt de conceptbrief ter informatie. U (stasTenD) ontvangt de conceptbrief vanwege deel 2 over bestaanszekerheid en de hervorming van het belasting- en toeslagenstelsel (vanaf pagina 12). In de brief kondigt stasFenB aan samen met u in het najaar een taakopdracht te sturen en in het voorjaar een brief met varianten en keuzeopties als start voor een open gesprek met de Kamer (zoals ook aangekondigd in het regeerprogramma).

Bespreekpunten (stasFenB)

- Graag bespreken we met u welke aanpassingen nog nodig zijn voor verzending van de brief na Prinsjesdag.
- Een aantal aandachtspunten om bij stil te staan:
 - De kernboodschap die u naar voren wilt brengen, met name de verhouding tussen de fiscale ambities en de benodigde moderniseringsopgave bij de Belastingdienst die beide in de brief zijn beschreven.
 - De mate waarin uw drie persoonlijke prioriteiten naar voren komen, omdat in de brede opzet van de brief ook veel voortzetting van het beleid van uw voorgangers aan bod komt, met af en toe andere accenten. Zie hierover ook in de toelichting bij 'Communicatie'.
 - De lengte van de brief.
- Graag bespreken we de verschillende trajecten die in de brief aan bod komen om deze kabinetsperiode te werken aan hervorming van het belastingstelsel:
 - Een politiek traject in deel 2 van de brief: het voorbereiden van wetgeving voor een hervorming van het belasting- en toeslagenstelsel, gericht op bestaanszekerheid, inkomenszekerheid en waarbij (meer) werken merkbaar loont. In dit kader inventariseert het kabinet ook opties voor modernisering op andere terreinen van ons belastingstelsel. Dit is het traject uit het hoofdlijnenakkoord en het regeerprogramma.

2. Een ambtelijk traject in 1.6 over het anticiperen op de toekomst als onderdeel van goed bestuur: een verkenning van fundamentele vraagstukken die van belang zijn voor het belastingstelsel op de lange termijn, richtjaar 2040. Het gaat voornamelijk om de thema's 'geografisch/bestuurlijk speelveld', 'belastingmix', 'beginselen en instrumentele functie van het belastingstelsel' en 'heffingsmethoden en -technieken, technologie en data'. Hierin wordt ook de buitenwereld betrokken. Invloed op de beleidsontwikkeling deze kabinetsperiode is niet beoogd noch voorzien. P
3. Een ambtelijk/internationaal traject - ook in 1.6 - over de wijze van belastingheffing in de toekomst. De OESO heeft een toekomstvisie en bijbehorende bouwstenen opgesteld onder de noemer *Tax administration 3.0: the digital transformation of tax administrations*. Deze visie beschrijft stapsgewijs hoe belastingheffing eruit kan zien in een vergaande gedigitaliseerde samenleving en economie. Dit traject is geen onderdeel van maar wel inhoudelijk gelinkt aan de bij (2) genoemde verkenning. Ook dit traject heeft naar verwachting geen gevolgen voor de beleidsontwikkeling in deze kabinetsperiode. P

Toelichting

Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de vorige versie

- Naar aanleiding van de vorige bespreking is deel 4 over het ondernemings- en vestigingsklimaat uitgebreid, met onder andere een passage over de concurrentiepositie van Nederland. P
- In deel 1.2 over de uitvoering is 'dienstverlening' vooraan gezet, gevolgd door 'personeel', 'modernisering' en het toegevoegde onderdeel 'handhaving'. P
- Het deel over belastingontwijking (1.5) is wat detailniveau en toegankelijkheid betreft in lijn gebracht met de rest van de brief. Twee deelonderwerpen zijn verschoven naar een andere plek in de brief. De aanpak van btw-carrrouselfraude is verplaatst naar de toegevoegde passage over handhaving (bij 1.2) en de internationale inzet op het belasten van zeer vermogende personen is in het verlengde geplaatst van de internationale afspraken over het belasten van multinationale ondernemingen (4). Btw-carrrouselfraude is ernstiger dan belastingontwijking, terwijl bij de inzet op het belasten van zeer vermogende personen belastingontwijking juist een te zware term is. P
- Het evalueren van fiscale regelingen en deze verbeteren als ze niet bewezen effectief en doelmatig zijn, is onderdeel gemaakt van het hoofdstuk over goed bestuur (1.4). Omdat de taakstelling uit het hoofdlijnenakkoord nog niet is ingevuld, lijkt dat ons passender dan een apart hoofdstuk. P
- De meerjarige wetgevingskalender las bijlage is vervallen. Dat bleek niet realistisch en is voor de brief ook niet nodig. P

Communicatie

Vanuit uw woordvoerders FZ en BD is het advies uw drie strategische prioriteiten meer centraal te zetten in een kortere brief. Onze suggestie is daarbij duidelijker uit te werken welke stappen u concreet wilt zetten op uw drie focusthema's en dat u hierover graag het gesprek aangaat met de Kamer. Door de huidige omvang van de Kamerbrief, en doordat de brief ook uitgebreid ingaat op staand beleid, sneeuwen de prioriteiten onder en is voor de lezer van een strategische agenda geen sprake. P

Voorstel hierbij is om de Kamerbrief niet direct na Prinsjesdag, maar na de AFB uit te sturen. De strategische agenda hangt niet aan het Belastingplan en kan goed zelfstandig gepresenteerd worden. Daarnaast kunnen we de extra tijd voor bovenstaande gemotiveerde aanscherping benutten.

P

Politiek/bestuurlijke context

De brief is in lijn met het Hoofdlijnenakkoord en het regeerprogramma. De brief bevat geen grote nieuwe beleidsinitiatieven.

P

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

22-9-24

TER BESPREKING 23/9 VAN 17:00-17:30 UUR

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Algemene
Fiscale Politiek

nota

Fiscale strategische agenda

Persoonsgegevens

Aanleiding

In de bespreking van 16 september (nota AFP 439252) was de conclusie dat de brief sterker op uw prioriteiten gericht moet worden en minder op lopend beleid. Bij deze nota vindt u een nieuwe versie van de brief.

Datum
20 september 2024

Notanummer
2024-0000454363

Bijlagen
1. Conceptbrief

StasTenD heeft in reactie op de nota aangegeven akkoord te zijn met de teksten over de hervorming van het belasting- en toeslagenstelsel.

Bespreekpunten

Graag bespreken we met u welke aanpassingen nog nodig zijn voor verzending van de brief.

Kernpunten

Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de vorige versie:

- De brief is ingekort, van 21 naar 15 pagina's.
- De nadruk in de brief is sterker op uw drie prioriteiten en de daarbij behorende randvoorwaarden gelegd.
- De voorgestelde structuur is als volgt:
 - Inleiding
 - Randvoorwaarde 1: Belastingdienst klaar voor de toekomst
 - Interne opgaven: personeel en ICT
 - Ook: hoogwaardige dienstverlening, menselijke maat en handhaving
 - Randvoorwaarde 2: Kwalitatief goede wetgeving in het algemeen
 - Prioriteit 1: Box 3 in rustiger vaarwater
 - Hersteloperatie
 - Nieuw stelsel
 - Ook: belang van robuuste wetgeving in algemene zin
 - Prioriteit 2: Voorbereiden hervorming
 - Aanpak hervorming
 - Ook: groepen in de knel en fiscale regelingen
 - Voortgang op andere fiscale onderwerpen: ondernemings- en vestigingsklimaat, zeer vermogende personen, belastingontwijking, klimaat en milieu, autobelastingen, stimuleren gezond gedrag (kan gezien worden als prioriteit 3)
 - Conclusie

- Het blijft lastig om "Voortgang op andere fiscale onderwerpen" als prioriteit op te voeren, waar de Kamer u op kan aanspreken. Hiermee bestaat namelijk het risico dat alle fiscale onderwerpen daardoor een prioriteit zijn. U kunt ervoor kiezen dit los te knippen. Door te kiezen voor twee inhoudelijke prioriteiten en aan te geven dat u uiteraard de voortgang op andere fiscale onderwerpen niet uit het oog verliest. 8
- Eventueel kan hoofdstuk 5 over de voortgang op diverse fiscale onderwerpen verplaatst worden naar de bijlage. Daarmee wordt de brief zelf ingekort tot 10 pagina's en komen de prioriteiten en randvoorwaarden beter naar voren. 8 / eens
- Een wetgevingsplanning is als bijlage toegevoegd, waarbij indiening van wetsvoorstellen zoveel mogelijk op een ander moment is gepland dan het belastingplanpakket (jaarlijks in Q3). 9

Toelichting

Communicatie

n.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

n.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.